Український підхід до залучення ПІІ – Позитивні зміни

Йорг Радеке і Рікардо Джуччі

Німецька консультативна група в Україні

Берлін/Київ, липень 2012

© German Advisory Group

Вступ

- В жовтні 2011 року ми зазначали, що підхід до залучення ПІІ в Україні надто зосереджений на національних проектах і нехтує інвестиційними проектами "з нуля". (див. PB/14/2011)
- В цій записці ми знову оцінюємо результативність залучення ПІІ в Україні і поточний інституційний розвиток

© German Advisory Group

Зміст

1. Основні факти про залучення ПІІ в Україні
2. Підхід до залучення ПІІ – повторний аналіз діяльності агентства з сприяння ПІІ
3. Висновки

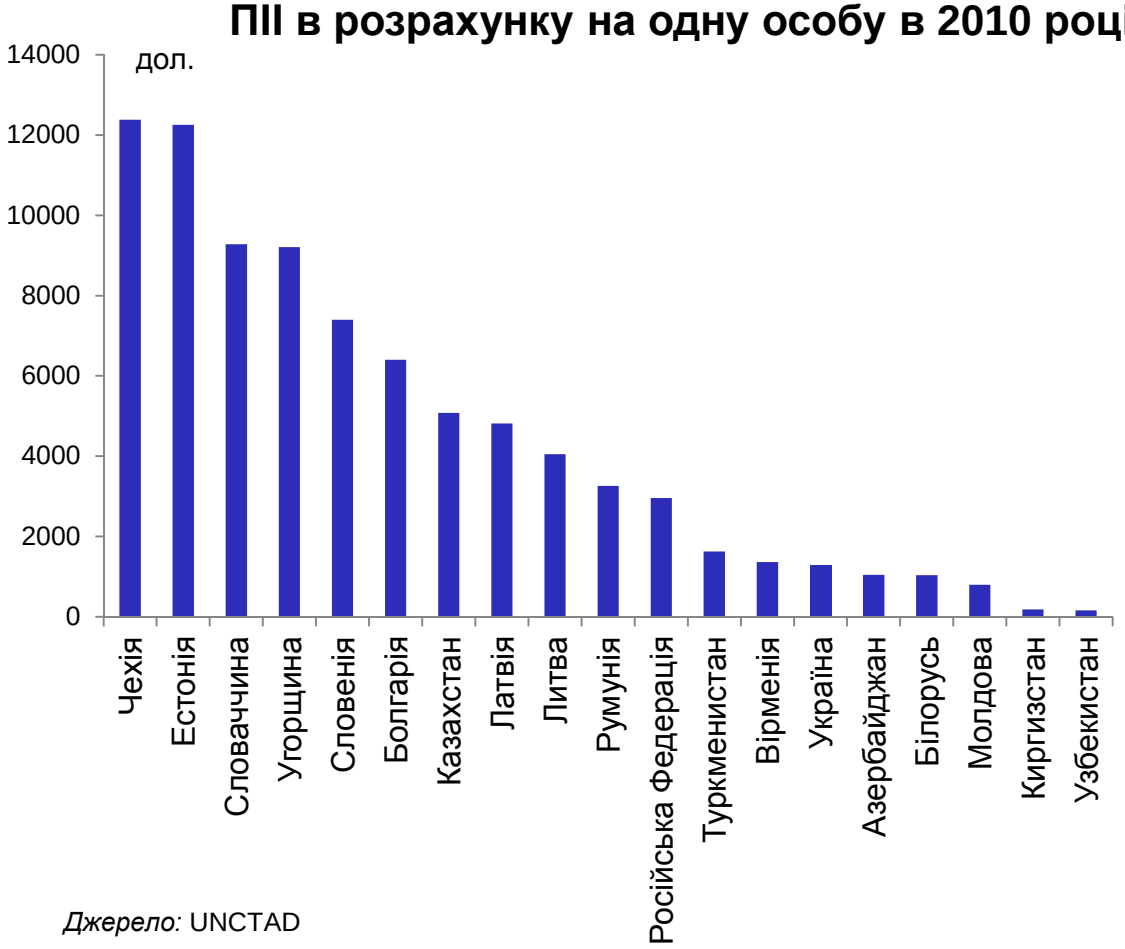
Додаток 1: Перелік пріоритетів та національних проектів

Додаток 2: Нещодавні консультаційна роботи по залученню ПІІ

Додаток 3: Контакти

© German Advisory Group

1. Ключові факти про залучення ПІІ в Україні

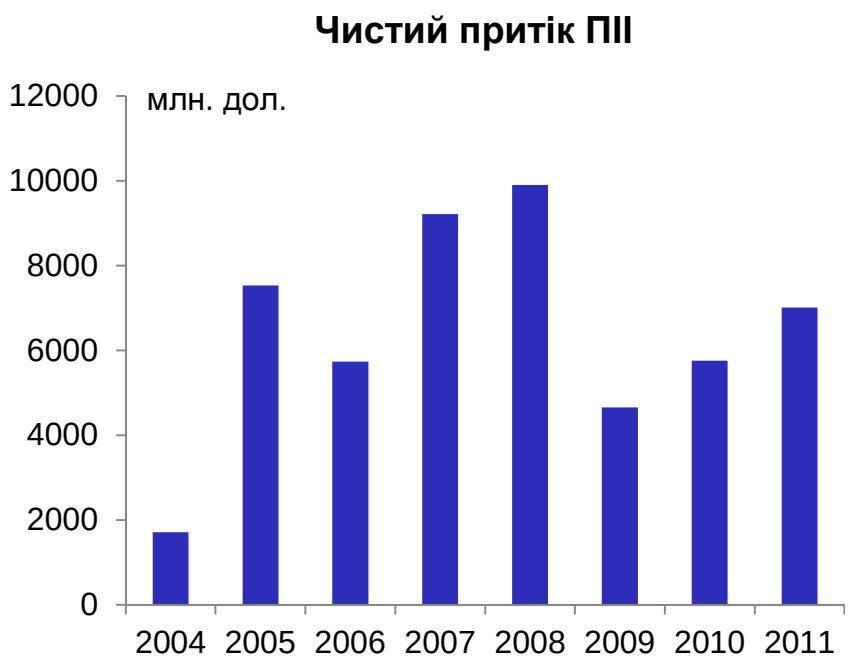
Джерело: UNCTAD

- Залучення ПІІ - важлива мета для більшості країн та регіонів
- Використання нових технологій
- Джерело фінансування
- Обмін знаннями

Висновок: Величина ПІІ в Україні менша порівняно з іншими країнами регіону

© German Advisory Group

Притік ПІІ: Відновлення пробуксовує…

Джерело: UNCTAD, НБУ

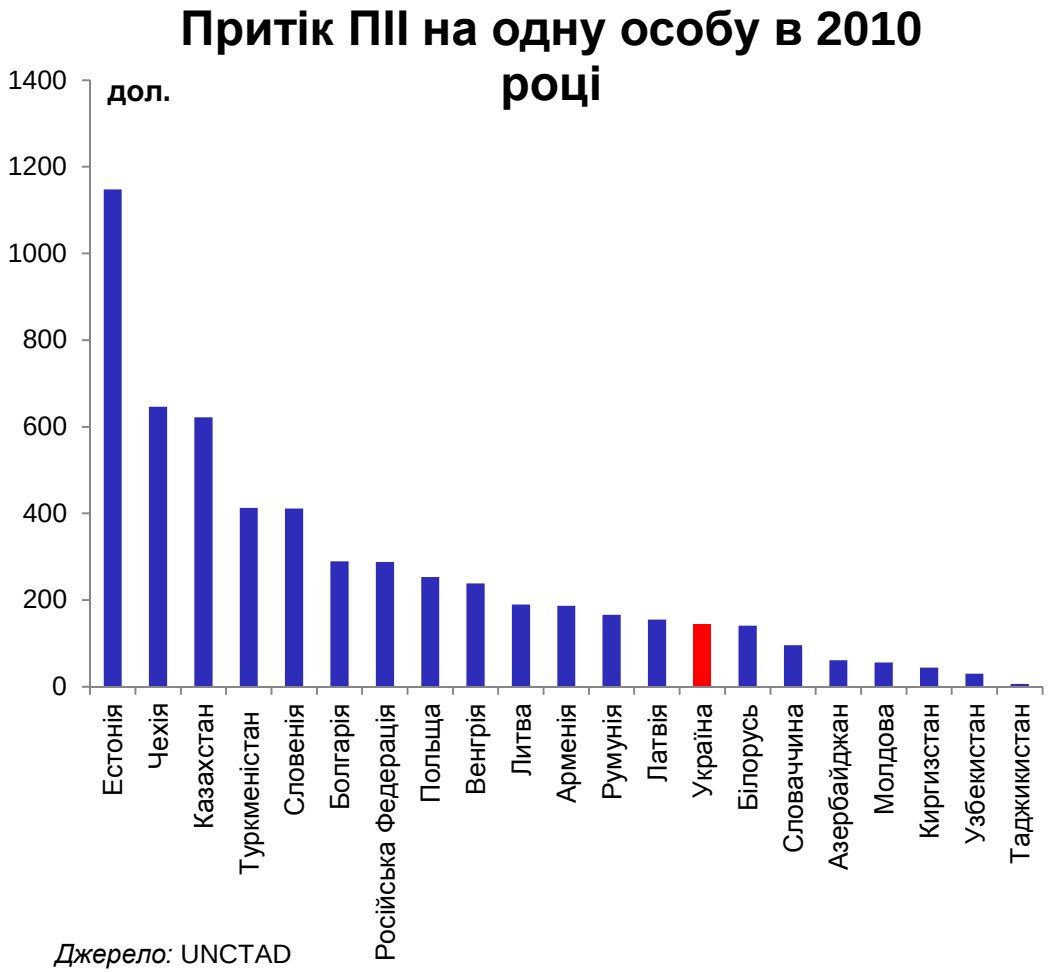
Україна:

- В кризовому 2009 році ПІІ зменшились на 50%
- Після того відбувалось стабільне зростання (в т.ч. на 20% в 2011 році)
- Проте, чисті ПІІ зменшились на 40% дпр в січні-травні 2012 р. – незважаючи на хороші результати I кв. 2012 р.
- Незрозуміло, чи це було однократне явище, чи період відновлення закінчився

Висновок: Відновлення зупинилось на початку 2012 року

© German Advisory Group

…і в порівнянні з іншими країнами, притік ПІІ не був досить інтенсивним

Джерело: UNCTAD

- Незважаючи на економічне піднесення, притік ПІІ в розрахунку на одну особу теж малий, порівняно з іншими країнами регіону
- Для України буде складно зменшити розрив з іншими країнами регіону.

Висновок: Україна повинна залучати більше ПІІ для того, щоб збільшити величину іноземного капіталу

© German Advisory Group

2. Поточний підхід до залучення ПІІ – досі надто централізований?

- Об'єктом нашого аналізу в жовтні 2011 року було "Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами" (Держінвестпроект), яке відповідає за залучення ПІІ
- В той час ми відмічали надмірну зосередженість на національних проектах, тоді як недостатня увага приділялась інвестиціям "з нуля" – найважливішому виду ПІІ
- Досвід застосування обраного методу залучення Україною ПІІ до цього часу залишається змішаним
- З одного боку, на сьогоднішній день фокус на національних проектах зберігається, хоча результати були обмеженими (див. таблицю на наступному слайді)
- Проте, з іншого боку, зараз Агентство приділяє більше уваги залученню ПІІ та інвестиції в проекти "з нуля" через *InvestUkraine*

© German Advisory Group

Незначний успіх національних проектів…

Національний проект	Поточний стан (статус)
LNG термінал	Укладання угоди не завершене, інвестори з Португалії та Іспанії проявили зацікавлення, проведення тендеру очікується восени
Енергія природи	Встановлено декілька сонячних електростанцій
Доступне житло	Укладання угод не завершене
Нове життя	Укладання угод не завершене, але відповідно до запланованих термінів було відкрито декілька клінік материнства (перинатальних центрів)
Чисте місто	Укладання угод не завершене, очікується схвалення розроблених бізнес-планів, нечіткою є частка приватного фінансування
Якісна вода	Укладання угод не завершене
Відкритий світ	Укладання угод не завершене, виявлення зацікавлення з боку міжнародних IT та телекомунікаційних компаній
Місто майбутнього	Укладання угоди не завершене
Повітряний експрес	Експортне фінансування з Китаю, будівництво має розпочатись в 2012
Дунайський коридор	Укладання угоди не завершене
Олімпійська надія 2022	Укладання угоди не завершене

© German Advisory Group

… Але вітається додаткова спрямованість на сприяння ПІІ та інвесторам в проектів "з нуля"

- Національні проекти був доповнений новими підходом, що спрямований на сприяння інвестиціям:
  - InvestUkraine, підрозділ Держінвестпроекту, заснований в кінці 2011 р. / розпочав діяльність в 2012 р.
  - Працює "Єдине інвестиційне вікно" і є намір створити "біржу інвестиційних проектів"
  - Це дозволить інвесторам отримати підтримку для своїх проектів, що справді сприяє залученню інвестицій та відповідає нашим рекомендаціям (див. PB/14/2011)
- Важливо, щоб агентство мало має досить фінансових ресурсів і підтримки, оскільки аналогічні структури, які існували раніше, були не дуже успішними

© German Advisory Group

4. Висновки

- Притік ПІІ поступово відновлюється після краху в 2009 року, але це відновлення можливо зупинилось на початку 2012 року
- Величина та притік ПІІ залишається на низькому рівні, порівняно з іншими країнами регіону, що вказує на простір для вдосконалення
- Невизначеність перспектив світової економіки спричиняє збільшення конкуренції за ПІІ і тому Україна повинна активізувати свої зусилля щодо заохочення ПІІ
- Таким чином, сприяння іноземним інвестиціям через InvestUkraine на доповнення до національних проектів – це важливий і бажаний крок вперед
- На національні проекти досі не вдалося залучити значні приватні інвестиції, тому цей підхід до залученні ПІІ повинен регулярно переглядатись і оновлюватись

Загальний висновок: Зусилля щодо сприяння ПІІ через InvestUkraine потрібно зміцнювати незалежно від Національних проектів

© German Advisory Group

Додаток 1: Перелік національних проектів

Пріоритети "національних проектів":

- Нова енергія
- Нова якість житла
- Нова інфраструктура
- Олімпійська надія – 2022

"Національні проекти" в рамках пріоритету **"Нова енергія"**:

- "LNG термінал"- морський термінал з прийому зрідженого природного газу
- "Енергія природи"" - будівництво вітрових та сонячних електростанцій

© German Advisory Group

Перелік національних проектів (прод.)

"Національні проекти" в рамках пріоритету «**Нова якість життя**":

- "Доступне житло" - соціальна підтримка населення
- "Нове життя" - нова якість охорони материнства та дитинства
- "Чисте місто" - сучасні комплекси з переробки ТПВ (твердих побутових відходів)
- "Якісна вода" - програма забезпечення населення України якісною питною водою
- "Відкритий світ" - створення інформаційно-комунікаційної (4G) освітньої мережі національного рівня
- "Місто майбутнього" - формування стратегічного плану системи та проектів розвитку міста (пілот – Київ)

© German Advisory Group

Перелік національних проектів (прод.)

"Національні проекти" в рамках пріоритету "**Нова інфраструктура**":

- "Повітряний експрес" – залізничне пасажирське сполучення м. Київ - міжнародний аеропорт "Бориспіль" та будівництво інших інфраструктурних об'єктів Київського регіону
- "Дунайський коридор" – розвиток транспортного сполучення та судноплавства в дунайському регіоні

"Національні проекти" в рамках пріоритету "**Олімпійська надія – 2022**"

- "Створення спортивно-туристичної інфраструктури"

© German Advisory Group

Перелік національних проектів (прод.)

Нові проекти, започатковані з березня 2012 року:

- " Індустріальні парки України"
- "Технополіс"
- "Відроджене скотарство"
- "Зерно України"
- "Зелені ринки"

Джерело: Веб-сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами (www.ukrproject.gov.ua)

© German Advisory Group

Додаток 2: Останні консультативні роботи на тему залучення ПІІ

Публікації на тему залучення ПІІ, здійснених Німецькою консультативною групою:

- Аналітичний огляд PB/14/2011, "Агентство із залучення ПІІ в Україну: до ринкового підходу"
- Аналітичний огляд PB/10/2011: " Просування ПІІ в Україні: Рекомендації щодо операційної структури"
- Консультаційна робота PP/04/2010, "Стимулювання ПІІ в Україну: План для перезавантаження
- Аналітичний огляд PB/10/2010: "Стимулювання ПІІ в Україні: Аргументи на користь створення незалежної державної агенції зі стимулювання ПІІ" (англ.)

Публікації доступні за адресою:
www.beratergruppe-ukraine.de

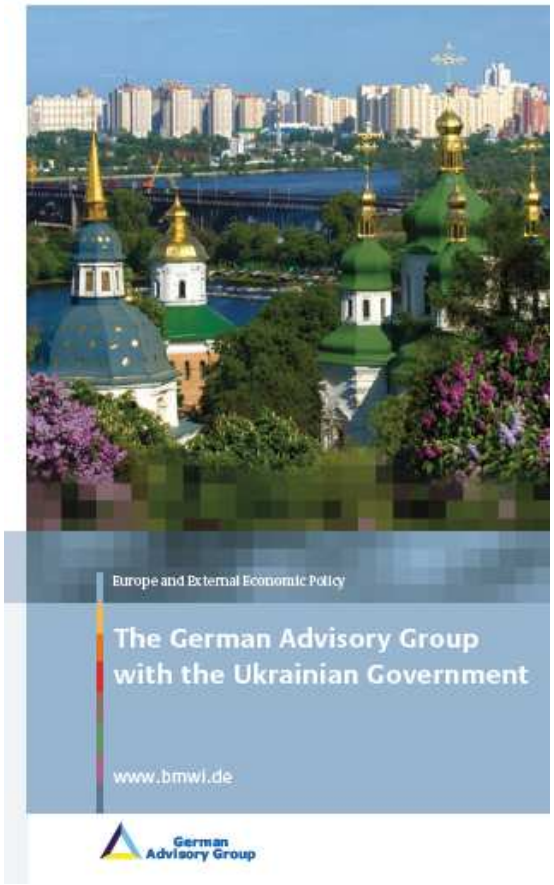
© German Advisory Group

Додаток 3: Контакти

Dr. Ricardo Giucci
giucci@berlin-economics.com

Jörg Radeke
radeke@berlin-economics.com

German Advisory Group
c/o BE Berlin Economics GmbH
Schillerstr. 59, D-10627 Berlin
Tel: +49 30 / 20 61 34 64 0
Fax: +49 30 / 20 61 34 64 9
E-mail: info@beratergruppe-ukraine.de
www.beratergruppe-ukraine.de

© German Advisory Group